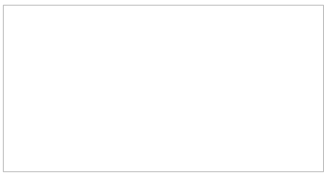
1. **AMAÇ:** İntramüsküler (IM) enjeksiyonu uygulanması gereken ilacı doğru yere, doğru dozda, uygun teknikle uygulamaktır.
2. **KAPSAM:** Bu talimat; İntramüsküler enjeksiyon uygulama faaliyetlerini kapsar.
3. **SORUMLULAR:** Bu protokolün uygulanmasından hemşireler sorumludur.
4. **TANIMLAR:**

- **Hematom:** Vücutta herhangi bir bölgede dokunun içinde kan birikmesidir.
- **Prone pozisyon:** Yüzüstü yatar pozisyondur.

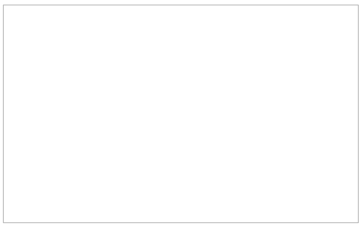
5. **UYARILAR ve ÖNERİLER:**

IM enjeksiyon Uygulanacak Bölgenin Belirlenmesi

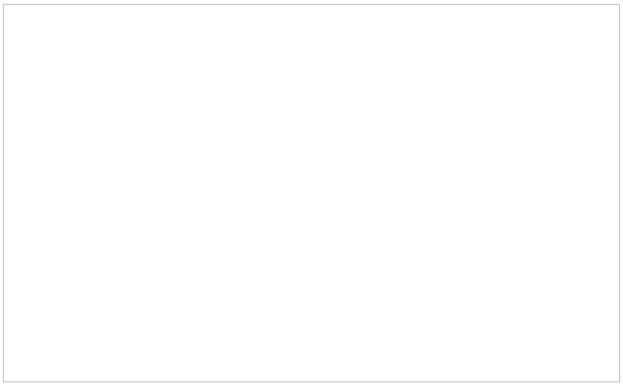
- **Dorsagluteal bölge:**

- **Ventogluteal bölge**

- **Laterofemoral bölge**

- **Deltoid bölgesi**

Çocuklarda İ.M. Enjeksiyon Bölgeleri ve Verilebilecek İlaç Miktarları

Bölge	**0-1,5 yaş**	**1,5-3 yaş**	**3-6 yaş**	**6-15 yaş**	**15 yaş ve üzeri**
Deltoid	Önerilmez	Diğer bölgeler uygun değilse (0,5 ml)	0,5 ml	0,5 ml	1 ml
Dorsagluteal	Önerilmez	Diğer bölgeler uygun değilse (1 ml)	1,5 ml	1,5-2 ml	2-2,5 ml
Ventrogluteal	Önerilmez	Diğer bölgeler uygun değilse (1 ml)	1,5 ml	1,5-2 ml	2-2,5 ml
Vastus Lateralis	0,5-1 ml	1 ml	1,5 ml	1,5-2 ml	2-2,5 ml

6. ARAÇ VE GEREÇLER:

- Tedavi tepsisi
- Protokole uygun hazırlanmış ilaç ve ilaç kartı
- Antiseptik solüsyon
- Pamuk tampon, kirli atık kabı
- Paravan veya perde

7. İŞLEM BASAMAKLARI:

- Eller **“El Hijyeni Talimatı’**na uygun yıkanır.
- Eldivenler giyilir.
- İlaç ampul formu ise “Ampul Formunda İlaç Hazırlama Protokolü”ne, flakon formda ise “ Flakon Formunda İlaç Hazırlama Protokolü’ne” uygun hazırlanır.
- Hazırlanan ilaç ve diğer malzemeler hazırlanıp, ilaç tepsisi ile hastanın yanına gidilir.
- Yapılacak işlem hakkında hastaya bilgi verilir.
- Uygun enjeksiyon bölgesi seçilir.
- Hastanın genel durumuna uygun pozisyon verilir:

- Dorsagluteal bölge ve ventrogluteal bölgeye enjeksiyon uygularken; prone, lateral yada sims pozisyon verilir,
- Laterofemoral bölgeye enjeksiyon uygularken; supine ya da fawler pozisyon verilir,
- Deltoid bölgede ise; supine ya da fawler pozisyonu verilir.

- Enjeksiyon uygularken hastanın mahremiyeti korunur,
- Enjeksiyon bölgesi belirlenir, enjeksiyon için uygunluğu (hassasiyet, nodül, renk değişikliği vb.) değerlendirilir.

- **Laterofemoral (Vastus Lateralis) Bölge:** Femur başında dize kadar olan bölge 3 eşit parçaya ayrılır, ortada kalan bölümün dış yan kısmı enjeksiyon için uygun alandır, bölge palpe edilir.
- **Dorsagluteal Bölge:** Gluteal bölge hayali bir hat ile 4'e bölünür. Üst ve dışta kalan ¼ parça enjeksiyon için uygun alandır (veya krista iliyaka superior ile koksiks hayali bir çizgi ile birleştirilip 3'e bölündüğünde dışta kalan 1/3'lük bölge). Bölge palpe edilir. Duyarlı ve sert bölgelere uygulama yapılmaz, diğer ekstremite değerlendirilir. Her uygulamada bölge değiştirilir.
- **Ventrogluteal Bölge:** Enjeksiyon sol tarafa uygulanacaksa sağ elin avuç içi femur başının olduğu bölgeye yerleştirilerek işaret parmağı anterior superior krista iliakaya orta parmakta krista iliakaya doğru "V" şeklinde alacak şekilde konulur. İşaret ve orta parmağın oluşturduğu açının ortası uygun olan alandır.
- **Deltoid Bölge:** Tabanı akromiyon çıkıntıdan geçen tepesi koltuk altında olan hayali bir üçgen çizilir. Üçgenin orta noktası enjeksiyon için uygun alandır. Her uygulamada bölge değiştirilir.

- Belirlenen enjeksiyon bölgesi, antiseptik solüsyon ile 5 cm çapında, içten dışa doğru

friksiyonel hareketlerle, bir defada temizlenir (Bir defa silinen yere bir daha dokunulmaz).

- İğnenin steril başlığı çıkartılır.
- Daha az kullanılan elin yardımı ile deri ve deri altı tabakaları bastırarak gerdirilir,
- Adalenin gevşemesi ve hastanın dikkatini başka yöne çekmek için hastaya derin nefes alıp vermesi söylenir,
- İğnenin açık ucu üstten görülecek şekilde tutulur, düzgün ve seri bir şekilde 90º açı (şişman çocuklarda 90°, zayıf çocuklarda 60° veya 45°) ile dokuya batırılır,
- İğne doku içindeyken, enjektör kıpırdatmadan sabit tutulur,
- Enjektörü tutan el sabit kalacak şekilde, deri ve deri altı tabakaları gerdirilerek el ile enjektörün pistonu geri çekilerek kan gelip gelmediği kontrol edilir.
- Kan gelmez ise piston yavaşça itilir, ilaç dokuda basınç oluşturmayacak hızda verilir.
- Steril kuru tamponu enjeksiyon yeri üzerine hafifçe bastırdıktan sonra iğne, giriş açısı ve hızı ile geri çekilir.
- Enjeksiyon alanına kanama durana kadar hafifçe baskı uygulanır.
- Hastaya rahat pozisyon verilerek malzemeler toplanıp, temizlenip kaldırılır.
- Atıklar **"Tıbbi Atık Yönetimi Talimatı"** na uygun şekilde atılır.
- Eller **"El Hijyeni Talimatı'** na uygun yıkanır.
- Yapılan işlem **"Hemşire Gözlem Formu"** na kaydedilir.

İlgili Dokümanlar:

- Tıbbi Atık Yönetimi Talimatı
- El Hijyeni Talimatı
- Hemşire Gözlem Formu
- Flakon Formunda İlaç Hazırlama Prosedürü
- Ampul Formunda İlaç Hazırlama Prosedürü